26/12/2019

Ο απλός παπάς, ο άστεγος, και τα Χριστούγεννα

/ Ενορίες

Κείμενο: Δημήτρης Φανός
Φωτογραφίες: Ραφαήλ Γεωργιάδης

Μέρες χαράς, αλλά και μέρες μελαγχολίας. Όταν η ζεστασιά και η θαλπωρή της οικογένειας απουσιάζει, η καρδιά κρυώνει και δοκιμάζεται… Όταν μία στέγη, έστω τόσο απλή όσο η Φάτνη, δεν υπάρχει, το χαμόγελο των ημερών αποχωρεί και το δάκρυ παίρνει τη θέση του.

Φαινόμενα, καθόλου σπάνια στην βουλημική για υλικά αγαθά και κοσμικές διακρίσεις εποχή. Ανησυχητικά συχνές οι περιπτώσεις ανθρώπων που τσακίζονται μέσα στον αδυσώπητο στίβο της προσωπικής διάκρισης και των ατέλειωτων φιλοδοξιών.

Όπως πάντα, έτσι κι εδώ ο συνήθης ναυαγοσώστης καραβοτσακισμένων ζωών και τσαλαπατημένων ανθρώπων, είναι η Εκκλησία. Κάθε μέρα, κάθε στιγμή, αλλά και

κάθε Χριστούγεννα που η ανθρώπινη μοναξιά και η ένδεια ακόμα και των βασικών αγαθών, γίνεται πιο αισθητή, πιο επώδυνη, πιο σαδιστική, πρωταγωνιστής είναι η Νύμφη του Χριστού. Όταν κάθε άλλος φορέας περιορίζεται μόνο σε ευχολόγια και παραπομπές στο μέλλον το οποίο μέλλον συνήθως είναι οι ”ελληνικές καλένδες”, ο ιερός μας κλήρος δεν κοντοστέκεται ούτε λεπτό. Προχωράει στη δράση.
Το κύτταρο που λέγεται ενορία, απαλύνει τον ανθρώπινο πόνο με μια τόσο πολυδιάστατη αλλά συγχρόνως και αθόρυβη δράση, που πραγματικά φαντάζει θαυμαστή. Αντιπροσωπιευτικό παράδειγμα μια μικρή Εκκλησούλα που ”περνά” σχεδόν απαρατήρητη από τον περαστικό οδηγό ή πεζό... Κάπου εκεί στο Μεταξουργείο. Στην Πειραιώς. Πρόσφατη η μνήμη από την παραμονή των Χριστουγέννων όπου οι ξεχασμένοι από τους οικείους τους ή τα παιδιά τους γέροντες, από κάποιους άλλους...., δεν ξεχάστηκαν.

Και αυτήν την παραμονή Χριστουγέννων, το μικρό εκκλησίασμα του Αγίου Γεωργίου Κεραμικού, στην Πειραιώς και Θερμποπυλών, υπό την καθοδήγηση του μαχητικού πατρός Ιγνατίου Μόσχου, ακολουθεί το μικρό μαύρο βανάκι του Ναού που κι αυτό είναι γεμάτο από πιστούς. Είναι στις 5 η ώρα το απόγευμα όταν το μικρό και απλό κομβόι, ξεκινάει για τα τρία γηροκομεία της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών. Η αποβίβαση εκεί των ανθρώπων και η είσοδός τους μέσα στο Ίδρυμα προκαλεί αυτομάτως δάκρυα συγκίνησης των απόμαχων της ζωής που για κάποιο λόγο περνούν αυτά τα μελαγχολικά χρόνια της τρίτης ηλικίας, ως φιλοξενούμενοι στα ιδρύματα. Τα κάλαντα, οι ύμνοι και οι ψαλμωδίες τους βάζουν στο πνεύμα της Μεγάλης Ημέρας της Γέννησης. Θυμούνται πάλι, ότι δεν είναι μόνοι. Ότι ο Χριστός μπορεί να μην φαίνεται με τα μάτια, αλλά η παρουσία Του κοντά τους είναι είναι πιο δυναμική από την θέα Του όπως τουλάχιστον την φαντάζονται με τα ανθρώπινα θέλω...

Οι σκηνές που εκτυλίσσονται είναι συγκλονιστικές. Βαθιά ανθρώπινες. Το ράσο του παπά όπου γέρνουν το πρόσωπό τους, γίνεται το δικό τους αποκούμπι το οποίο τόσο τους έχει λείψει και σε μια ηλικία που το έχουν όσο ποτέ άλλοτε, ανάγκη. Εκείνος, πατρικός. Ζεστός. Στοργικός. Όπως τόσοι άλλοι αφανείς ιερείς που ελάχιστοι από εμάς γνώρισαν και γνωρίζουν την προσφορά τους και την καθημερινή τους ακούραστη δράση. Ο ιερέας φαίνεται να νιώθει έτσι κι αλλιώς δικούς του αυτούς τους ανθρώπους. Ανθρώπους τους σπιτιού του, της οικογένειάς του. Γιατί αυτή είναι η οικογένεια του Αρχιμανδρίτη. Η κυρά-Ελένη, μια απλή νεωκόρισσα και ο Θανάσης, ο βοηθός της.

Άνθρωποι που περνούν όλη τους την ημέρα στον μικρό Ναό. Υπό τις εντολές του ιερέα. Κάθε λίγο υπάρχει και μία επίσκεψη, ή ”εισβολή”. Ο μετανάστης, ο ναρκομανής, ο άρτι αποφυλακισθείς ή αποθεραπευθείς από το δηλητήριο της ηρωίνης ή των χαπιών. Με οποιονδήποτε κίνδυνο ή οποιοδήποτε κόστος για κείνον, θα γίνει ο άνθρωπός τους. Κάτι σαν κηδεμόνας τους. Θα τον παρενοχλήσει ενώ εξομολογεί και θα τον εκνευρίσει. Αλλά εκείνος δεν θα το δείξει και θα συγκρατηθεί. Και σίγουρα δεν θα τον αφήσει να φύγει με κάτω από 5 ευρώ. Το μικρό πορτοφολάκι του θα βγεί δεκάδες φορές την ημέρα από την τσέπη του. Κάποιες φορές, επιστρατεύονται και οι προσερχόμενοι να προσκυνήσουν. Θα δώσουν κι αυτοί σε κάποιους συνανθρώπους, πέρα από το το παγκάρι. Είναι τα πνευματικά του παιδιά, που γνωρίζουν τον αγώνα του και την πρόκληση να διαχειριστεί ανθρώπους, περίεργους, δύσκολους, που η ανάγκη και η στέρηση τους έχει αφαιρέσει την δυνατότητα της στοιχειώδους συνεννόησης. Δεν στέκεται,

όμως, αδιάφορος απέναντι και στα παιδιά φτωχών ή μονογονεϊκών οικογενειών, με όποια εθνικότητα... Είναι φιλόστοργος πατέρας, παππούς, ποιμένας.

Απέναντι από το Ναό υπάρχει ο περίφημος ξενώνας. Ένας αξιοπρεπέστατος χώρος όπου φιλοξενούνται άνθρωποι που δεν έχουν πού την κεφαλή κλείνη. Μέχρι να βρουν τα πατήματά τους, να ξανασηκωθούν και να μπορέσουν πάλι να τα καταφέρουν μόνοι τους.

Προ ημερών, είχε γίνει το μνημόσυνο του πατρός Ιωάννη Κατή. Έναν χρόνο μετά την κοίμησή του και κανείς από το εκκλησίασμά του και τα πνευματικά του παιδιά δεν έχει χωνέψει ότι δεν είναι πια μαζί τους. Πέραμα. Ναυπιγοεπισκευαστική ζώνη. Άγιος Γεώργιος!

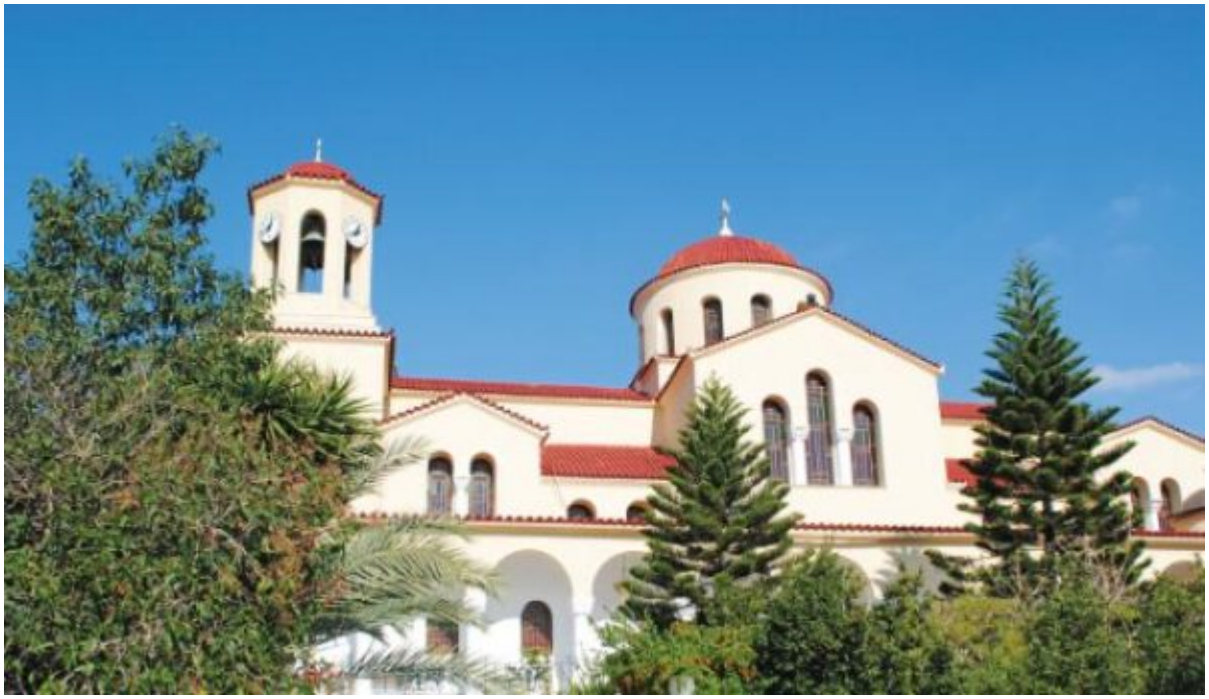

Είναι ο Ιερός Ναός όπου αγόγγυστα υπηρέτησε επί 35 χρόνια παρέχοντας τη ψυχική ζεστασιά από το πετραχήλι του σε τόσες και τόσες χιλιάδες κόσμο που πέρασαν κάτω απ’ αυτό. Όμως, οι 150 μερίδες που παρείχε την ημέρα σε κάθε ενδεή άνθρωπο, είναι η βαριά παρακαταθήκη που άφησε τους διαδόχους του. Άνεργοι εργάτες που βρήκαν απλόχερη βοήθεια σ’ αυτόν, νοικοκυριά στα όρια της εξαθλίωσης που μοιράζονταν τις 200 μερίδες με κοτόπουλα και διάφορα άλλα αγαθά κάθε προπαραμονή Χριστουγέννων, βάζουν την σφραγίδα της δυναμικής παρουσίας της μητέρας Εκκλησίας, στον ανθρώπινο πόνο και ανάγκη. Οι δύο περιπτώσεις που δειγματοληπτικά προσεγγίσαμε, δεν είναι οι εξαιρέσεις που επιβεβαιώνουν τον κανόνα.
Είναι ο κανόνας.